

Toiduainete kvaliteedierinevused: komisjon avaldas uuringu, milles hinnatakse ELi toiduainete koostise erinevusi [Updated on 25/06/2019 at 13:25 CEST]

Brüssel, 24. juuni 2019

Täna avaldas komisjon üleeuroopalise toiduainete analüüsikampaania tulemused, mis näitavad, et mõned tooted on identse või sarnase kaubamärgiga, kuigi nende koostis on erinev.

Alates oma [2017. aasta kõnest olukorrast Euroopa Liidus](#) on president Jean-Claude **Juncker** pühendunud toodete kvaliteedierinevuse probleemi lahendamisele. Euroopa Komisjon on käivitanud mitmesuguseid algatusi ning on täna avaldanud uuringu, mille käigus analüüsiti tooteid sama meetodikaga kogu ELis, et saada parem ülevaade toodete kvaliteedierinevustest ELis. Komisjoni teadus- ja teadmusalituse, Teadusuuringute Ühiskeskuse korraldatud uuring, mille käigus analüüsiti pea 1400 toidutoodet 19 ELi liikmesriigis, näitab, et 9% võrreldud toodetest oli erinev koostis, kuigi nende pakendikujundus oli identne. Veel 22% erineva koostisega toodetest oli sarnane pakendikujundus. Järjepidevat geograafilist seaduspära uuringus ei leitud. Uuele väljatöötatud meetodika põhjal saavad riiklikud pädevad asutused nüüd teha juhtumipõhiseid analüüse ELi tarbijakaitseõigusega keelatud eksitavate tavade avastamiseks.

Euroopa Komisjoni hariduse, kultuuri, noorte ja spordi volinik Tibor **Navracsics**, kelle vastutusalasse kuulub [Teadusuuringute Ühiskeskus](#), ütles: „Mõned Euroopa elanikud tunnevad, et nende ostetavad toiduained on mujal müüdavaga võrreldes erinevad ja ehk isegi halvemad. Komisjon palus meie teadlastelt abi, et objektiivselt hinnata selliste erinevuste ulatust ühtsel turul. Tulemused on mitmekesised: kuigi mul on hea meel, et kaubamärgiga toidutoodete koostise puhul ei leitud tõendeid ida ja lääne lõhe esinemise kohta, ei saa rahul olla avastusega, et kuni kolmandikul analüüsitud toodetest oli identse või sarnase kaubamärgi korral erinev koostis.”

Õigus- ja tarbijaküsimuste ning soolise võrdsuslikkuse volinik Věra **Jourová** ütles: „Euroopa ühtsel turul ei tohi olla topeltstandardeid. Uued seadused, millega on ette nähtud karistused kvaliteedierinevuste eest ning tarbijakaitseasutuste õiguste suurendamine, on meie vahendid selle tava väljajuurimiseks. Euroopa tarbijad võivad tulevikus oste tehes kindlad olla, et nad ostavad seda, mida näevad.”

Peamised tulemused

Uuringu raames analüüsiti 1380 proovi 128 erinevast toiduainest, mis olid pärit 19 liikmesriigist. Siiski ei ole see valim ELi turul olevate toiduainete tohutut mitmekesisust esindav. Uuringu käigus leiti, et:

- **Enamikul juhtudel vastas koostis toodete esitlusviisile:** 23% toodetest olid pakendikujundus ja koostis identsed ning 27% toodetest viitas erinev pakendikujundus koostise erinevusele ELi eri liikmesriikides.
- **9% toodetel, mida esitleti ühesugusena kogu ELis, oli erinev koostis:** neil oli identne pakendikujundus, kuid erinev koostis.
- **Veel 22% sarnaselt esitletud toodetest oli erinev koostis:** neil oli sarnane pakendikujundus, kuid koostis siiski erinev.
- Erineva koostisega toodete jaoks sama või sarnase pakendi kasutamisel **puudus järjepidev geograafiline seaduspära.** Peale selle ei tähenda analüüsitud toodetes leitud koostise erinevus tingimata erinevust tootekvaliteedis.

Komisjoni tegevus selles küsimuses

Sellest ajast kui komisjoni president Jean-Claude Juncker [2017. aasta kõnes olukorrast Euroopa Liidus](#) toodete kvaliteedierinevuse probleemi tõstatas, on Euroopa Komisjon olukorraga tegelenud mitmesuguste algatuste kaudu:

- hiljutisest algatusest „[Uus kokkulepe tarbijatega](#)“ lähtuvate õigusnormidega on selgitatud, millistel juhtudel saab toodete kvaliteedierinevust pidada eksitavaks tavaks;
- toiduainete jaoks on kehtestatud [ühtne analüüsimetoodika](#);

- välja on antud [suunised](#), mis aitavad riikide ametiasutustel rakendada ELi tarbijakaitse- ja toidualaseid õigusakte;
- probleemi lahendamiseks on eraldatud üle 4,5 miljoni euro;
- kogu ELis on analüüsitud tooteid sama metoodika abil, et saada toidu kvaliteedierinevusest parem ettekujutus.

Järgmised sammud

Euroopa Komisjon käivitab täna uue [projektikonkursi](#), mille kogueelarve on 1,26 miljonit eurot ja millega tahetakse suurendada tarbijakatseorganisatsioonide võimekust analüüsida tooteid ja kindlaks teha võimalikke eksitavaid tavasid. Avalduste esitamise tähtaeg on 6. november 2019.

Taustteave

ELi õigusaktide kohaselt võib tarbijaid ebaõiglaselt ja ebaseaduslikult eksitada see, kui kaupa turustatakse identsena teises liikmesriigis turustatava kaubaga, kuigi sellel on märkimisväärselt erinev koostis või omadused, mida ei saa õigustada õiguspäraste ja objektiivsete põhjendustega.

Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse uuringus kirjeldatakse olukorda 19 uuringus osalenud liikmesriigi turgudel selle läbiviimise perioodil (novembrist detsembrini 2018). Analüüsikampaania oli osa Euroopa Komisjoni vastusest toiduainete kvaliteedierinevuse probleemile. Tooted valiti liikmesriikide ettepanekute järgi, mis omakorda tuginesid tarbijakaitseasutuste või -liitude kaebustele.

Analüüs põhines [ühtlustatud metoodikal](#), mille koostöös liikmesriikidega töötas välja Teadusuuringute Ühiskeskus. See metoodika võimaldab võtta kogu ELis võrreldavaid proove, neid analüüsida ja andmeid tõlgendada. Kõigil ELi liikmesriikidel paluti koguda teavet nende turgudel pakutavate valitud toiduainete koostise kohta. 19 ELi liikmesriiki esitasid teabe 113 kaubamärgiga toote ja 15 jaemüüja kaubamärgiga toote kohta. Esimese sammuna põhineb see analüüs toodete märgistusel esitatud teabel ning toodete pakendi esikülje kujundusel.

Täna avaldatud aruandega luuakse senisest parem alus aruteluks ELis esinevate kvaliteedierinevuste teemal. Siiski on vaja täiendavaid samme ja uuringuid, et saavutada esindavam hindamine ning paremini mõista koostise ja kvaliteedi seost.

Uuringus osalesid järgmised liikmesriigid: Bulgaaria, Horvaatia, Küpros, Tšehhi, Taani, Eesti, Prantsusmaa, Saksamaa, Kreeka, Ungari, Itaalia, Läti, Leedu, Malta, Poola, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania ja Madalmaad.

Lisateave

[Toiduainete kvaliteedierinevused: küsimused ja vastused](#)

[President Junckeri kõne olukorrast Euroopa Liidus](#)

[Kogu ELi hõlmava analüüsikampaania tulemused: aruanne](#)

[Kogu ELi hõlmava analüüsikampaania tulemused: lisa](#)

[Konkursikutse](#)

[Taustteave toiduainete kvaliteedierinevuste kohta](#)

IP/19/3332

Kontaktandmed ajakirjanikele:

[Nathalie VANDYSTADT](#) (+32 2 296 70 83)

[Christian WIGAND](#) (+32 2 296 22 53)

[Joseph WALDSTEIN](#) (+ 32 2 29 56184)

[Melanie VOIN](#) (+ 32 2 295 86 59)

Kontaktandmed üldsuse jaoks: [Europe Direct](#) (tel [00 800 67 89 10 11](#) ; [e-post](#))

Related media

 [Illustration](#)